

Sven Linderot och folkfrontspolitiken

Nedan återges två tal av ”Sven-Lasse” som var det svenska KP:s ordförande under åren 1929–1951.

Det första talet hölls vid Kominterns 7:e världskongress 1935, då folkfrontspolitiken slogs fast.

Det andra är från senkvintern 1938, då folkfrontspolitiken råkat ut för en lång rad bakslag. Förutom att folkfronten tvingats bort från regeringsmakten i Frankrike så gick kriget i Spanien allt sämre (Baskien och Asturien hade fallit i ”nationalisternas” händer och Francos trupper hade inlett en offensiv från Teruel till Ebro, vilken några månader senare ledde till att man nådde Medelhavskusten och delade det republikanska Spanien itu). Nazityskland och Mussolinis Italien, som kraftfullt stödde Franco, förde en alltmer aggressiv politik, samtidigt som japanerna hade invaderat stora delar av Kina. Det är därför inte så underligt att Linderot betonar det fascistiska hotet och i synnerhet krigsfaran. Som det skulle visa sig så var dock denna politik i stort sett verkningslös – ett år senare hade Franco segrat i Spanien och efter ytterligare ett halvt år bröt Andra världskriget ut.

På marxistarkivet finns av Linderot även broschyren [Sverige åt folket](#), som försöker formulera en politik i folkfrontens anda inför de svenska kommunal- och landstingsvalen hösten 1938, liksom [Sverige i fara](#) från januari 1939 och Linderots tal vid SKP:s kongress i april 1939, [Kampen för folkets frihet och Sveriges oavhängighet](#). I det sistnämnda fallet gällde fortfarande folkfrontspolitiken, men folkfronten hade förlorat makten i Frankrike (1938), Österrike hade införlivats med Tyskland, Franco hade segrat i Spanien och stora delar av Tjeckoslovakien (förutom Sudentenland även Böhmen-Mähren) hade införlivats med Tyskland. Det blev alltmer uppenbart att andra världskriget stod för dörren.

Lästips – om folkfrontspolitiken

P Broué: [Kommunistiska Internationalen 1933-1938. Folkfrontspolitiken införs.](#)

F Claudín: [Krisen i den kommunistiska rörelsen, band 1](#), avsnittet ”Folkfrontserfarenheten”

P Camillier: [Om 30-talets folkfrontspolitik](#)

P Broué: [Den spanska revolutionen \(1931-1939\)](#) (Om spanska inbördeskriget)

Innehåll

Vägen till den svenska arbetarklassens enhet	2
Frihetsfront mot fascism och krig	10

Vägen till den svenska arbetarklassens enhet

[Tal på Kommunistiska Internationals sjunde världskongress 1935, under debatten i anknytning till Dimitrovs referat¹]

Kamrater!

Den svenska delegationen ansluter sig helt och fullt till den värdering av det allmänna läget och till de riktlinjer för KI:s och partiernas verksamhet i nuvarande situation som kamrat Dimitrov utformat i sitt tal och i den föreslagna resolutionen.

De ytterligt viktiga anvisningar resolutionen ger rörande de kommunistiska partiernas strategi och taktik kommer att öppna nya vägar till massorna och ge partierna nya väldiga möjligheter att vinna resultat i kampen mot fascismen och i de förestående avgörande revolutionära masstriderna mot kapitalismen.

Kamrat Dimitrov angav i sitt tal några karakteristiska kännetecken på läget i Skandinavien, vilka fullständigt riktigt angav det politiskt väsentliga som skiljer de skandinaviska länderna från flertalet andra kapitalistiska länder.

Medan i andra länder socialdemokratiska partier krossas av fascismen, genomgår en inre upplösningssprocess eller utvecklar sig i riktning mot kampgemenskap med de kommunistiska partierna, existerar i Skandinavien de socialdemokratiska partierna som utslagsgivande masspartier, vilka hittills gått framåt i inflytande och stärkt sina sociala masspositioner. Som kamrat Dimitrov i sitt tal påvisade innehar socialdemokratins regeringsmakten i såväl Sverige som Norge och Danmark, till ringa följd för proletariatet men till så mycket större glädje för ledarna i Andra internationalen.

Skandinavien är deras stora trumf mot Kommunistiska internationalen och mot Sovjetunionen. Då numera inte ens ledarna i Andra internationalen vågar bestrida de socialistiska framgångarna i Sovjetunionen söker de sin tröst i den ”demokratiska nordiska socialismen”, vilken anses bevisa att Andra internationalen trots allt haft rätt, att det trots allt går att genomföra socialismen i Västeuropa på så kallad fredlig väg enligt reformismens gamla recept, på den borgerliga demokratins grundval och med den kapitalistiska staten som ”socialistiskt” maktmedel. Se hit, säger dessa den ”nordiska socialismens” profeter, här visar vi vår överlägsenhet gentemot kommunisterna, här avskaffar vi arbetslösheten, här finns ingen fascism, här är frihet och demokrati för massorna, här undgår vi ”revolutionens fasor” och skrider sakta men säkert fram till en socialistisk samhällsordning.

Vad är nu denna ”nordiska socialism”? Hur står det till i verkligheten med socialismens framgångar i Skandinavien? Tillåt mig anföra några fakta från de senaste tre åren under vilka vi haft den Hansson-Sandlerska socialdemokratiska regeringen i Sverige. *Under det att i Sovjetunionen under denna period väldiga, världshistoriska socialistiska segrar vunnits på samhällslivets alla områden, under det att en väldig utveckling av de breda arbetar- och bondemassornas demokratiska självstyrelse på socialistisk grundval försiggår, under denna tid går utvecklingen i Sverige i motsatt riktning.*

För det första: Alla gamla privilegier för borgarklassen bevaras obeskrutna, alla gamla klasslagar bibehålls, reaktionära valrättsbestämmelser — 23-27 års åldersstreck och skatteplikt för viss valrätt — upprätthålls oförändrade, monarkin och prästerskapet omhuldas såsom dyrbara nationella tillgångar.

¹ Se [Dimitrovtal vid Kominterns 7:e kongress 1935](#)

För det andra: Nya, antidemokratiska klasslagar har genomförts. Polismakten har erhållit väsentligt vidgade fullmakter; brev och telegramcensur och beslag kan göras utan vidare av polisen, och husundersökningar i frånvaro av dem som bebor respektive lägenheter tillåtes, varje polischef har fått laglig rätt att vid sidan av den officiella polismakten organisera beväpnade, hemliga polistrupper, vilka självklart i regel rekryteras bland fascistiska element.

Vid årets riksdag satte regeringen in sin auktoritet på att genomföra en tvångslag mot fackföreningarna, ”skydd för tredje man”, vilket dock förhindrades genom det enhetliga motståndet från arbetarmassornas sida. Samtidigt framlade en av regeringen tillsatt kommission förslag till 13 nya klasslagar, riktade mot arbetarrörelsen, och innebärande rätt för domstol att utan vidare förbjuda kommunistiska partiet eller annan ”statsfientlig” organisation. Dessa lagar, vars fascistiska karaktär är omisskännlig, avser man att förelägga kommande riksdag.

För det tredje: I sin utrikespolitik understödjer den socialdemokratiska regeringen de makter som går i spetsen för att organisera det imperialistiska kriget mot Sovjetunionen, och avböjer konsekvent varje understöd åt Sovjetunionens fredspolitik. Med regeringens goda minne har Hitler-Tyskland drivit stora krigs-industriella företag i Sverige, såsom flygmaskinsfabriken i Malmö och tanksfabriken i Landskrona. Utrikesminister Sandler har klart utsagt att det är en illusion att Sverige skulle vara neutralt i det kommande kriget.

För det fjärde: I sin krispolitik har den socialdemokratiska regeringen utan skrupler gått in för understöd åt storkapitalet och de privatkapitalistiska företagen, samt lastat krisens bördor på de arbetande massorna. Det är mig inte möjligt att i detta sammanhang gå in på detaljbevisning. Men faktum är att regeringen i samtliga lönerörelser och strejker satt in sin auktoritet och den kapitalistiska statens makt emot arbetarna. Enskilda ministrar har personligen uppträtt mot arbetarnas krav och sökt hetsa den ena arbetargruppen mot den andra (socialminister Möller i byggnadsstrejken 1933). De arbetslösa har i vissa fall behandlats sämre än av borgerliga regeringar.

I sin agrarpolitik har regeringen understött de stora bönderna och godsägarna, under det att de små, fattiga jordbrukarna nästan helt lämnats utan hjälp. För närvarande stiger livsmedelspriserna väsentligt, tack vare regeringens tull- och agrarpolitik. För genomförande av en dylik krispolitik har regeringen skaffat sig parlamentariskt underlag genom samverkan med bondeförbundet (ett godsägar- och kulakparti).

Den socialdemokratiska partiapparaten, partipressen och den reformistiska fackföreningsbyråkratin har understött denna regeringens politik, med resultat att arbetarmassornas levnadsstandard sjunkit under det att kapitalisternas profiter stegrats.

Summerar vi den ”nordiska socialismens” resultat under tre års socialdemokratisk regeringsmakt i Sverige ser vi alltså inga som helst verkliga förbättringar i de arbetande massornas läge, men en fortgående kapitalistisk hungeroffensiv, avskaffande av viktiga demokratiska fri- och rättigheter och stegrade krigsförberedelser, klassarbete och ”folkgemenskap” mellan de socialdemokratiska ledarna och borgarklassen som har många slående likheter med tredje rikets ”socialism”.

Den ”fredliga socialisering” socialdemokratin lovat genomföra har hittills inskränkt sig till att den socialdemokratiska regeringen ”socialiserat” genom Kreuger-kraschen bankrutta företags skulder.

Detta är den beprispade nordiska socialismens verkliga ansikte. Den innebär i alla sina konsekvenser *en social och politisk upprustning av bourgeoisin och dess klasskrafter å ena sidan, och å andra sidan en metodiskt genomförd avrustning av arbetarklassen.*

Den svenska arbetarklassen har dock vid olika tillfällen rest ett starkt motstånd mot den kapitalistiska offensiven (strejkerna i Ådalen, sjöfolksstrejken, byggnadsstrejken, skogsarbetarstrejken m.fl.) och det är ett faktum att arbetarna i Sverige delvis lyckats slå tillbaka angreppen från arbetsköparnas sida och bevara sin levnadsstandard under krisen bättre än arbetarna i de flesta andra länder.

Men, det måste här understrykas, detta har icke skett *tack vare* att vi haft en socialdemokratisk regering utan *trots denna regering och dess åtgärder*.

Jag vågar påstå, att det nästan uteslutande är kommunistiska partiets förtjänst att de svenska arbetarna hållit stånd mot hungeroffensiven på sätt som skett. Jag förbiser härvid icke de stora brister och svagheter som kommit till uttryck i vårt partis verksamhet. Vi har alltför ensidigt inriktat oss på negativ kritik av den socialdemokratiska politiken, och alltför litet förstått att mobilisera massorna för de aktuella dagskraven. Men ett faktum är, och vi kan med viss stolthet påvisa det, att det dock är kommunistiska partiet som överallt gått i spetsen i arbetarnas kamp under de sista åren och ofta nog under förbittrat motstånd, inte enbart från socialdemokratiska partiet, utan även från det ”socialistiska” (Kilbom)-partiet, ensamt fått ge kampparollerna och kämpa i främsta linjen mot kapitalets angrepp. Så var framför allt förhållandet i sjöfolksstrejken, kampen för de arbetslösas intressen o.s.v.

Erfarenheterna i Sverige bekräftar alltså, att endast det kommunistiska partiet kan ge massorna de riktiga kampparollerna. Men framför allt bekräftar våra erfarenheter den ofrånkomliga nödvändigheten att *skapa aktionsenhet, att organisera den proletära enhetsfronten i kampen för arbetar-massornas intressen*. Vi understryker den kritik kamrat Dimitrov riktat mot partierna i fråga om deras bristande förståelse för enhetsfronttaktiken, i fråga om den sekterism som ännu präglar verksamheten, även i vårt parti.

Men vi har dock ställt socialdemokratins egna krav från tiden före regeringsbildandet inför massorna, och särskilt i fråga om den klasslagstiftning jag förut nämnt har vi mobiliserat massornas motstånd på socialdemokratins egna tidigare paroller, och även lyckats skapa en bred enhetsfront mot regeringen.

På vilket sätt och med vilka metoder har det lyckats vårt parti att skapa aktionsenhet med socialdemokratiska arbetare mot regeringen och den fackliga reformistiska ledningen? Framför allt genom en intim kontakt med massorna, genom att formulera deras krav och gå i bräschen för deras dagsaktuella intressen.

Tillåt mig ta ett par praktiska exempel. På våren 1934 strejkade c:a 150 arbetare vid en metallfabrik, Strebelverken, i en sydsvensk småstad. Strejken förklarades olaglig och arbetarna ålades att återuppta arbetet samt ådömdes böter. Arbetarna vägrade att avbryta strejken. Då emellertid i Stockholm tusentals metallarbetare var arbetslösa och då direktiven för statligt understöd åt de arbetslösa fastställer att de måste ta av myndigheterna erbjudet arbete, beslutade myndigheterna i det socialdemokratiskt styrda Stockholm att kommendera arbetslösa metallarbetare till strejkbrytararbete vid Strebelverken. Den reformistiska fackföreningsledningen förklarade arbetsplatsen fri, d.v.s. varje organiserad arbetare hade rätt att där taga arbete utan att bli betraktad som strejkbrytare. Den socialdemokratiska pressen förklarade, att det var en skandal om icke arbetet snarast återupptogs vid Strebelverken. Kommenderingar av arbetslösa metallarbetare från Stockholm företogs i 25-mannagrupper. Kommunistiska partiets Stockholmsledning organiserade redan vid första kommenderingen att kommunistiska metallarbetare kom med bland dem som reste till Västervik. På vägen från Stockholm till strejkplatsen förmådde de kommunistiska metallarbetarna samtliga övriga att vägra upptaga arbetet på Strebelverken. Gruppen reste tillbaka

till Stockholm och nya kommenderingar företogs av arbetslöshetsbyråkratin. Samma historia upprepades. Strebelverken fick inga strejkbrytare. För alla metallarbetare som kommenderades till strejkplatsen men vägrade att uppta arbetet indrogs allt arbetslöshetsunderstöd. Med sina familjer blev dessa metallarbetare av den socialdemokratiska stadsstyrelsen i Stockholm utlämnade till rena svälten. Icke mindre än 1.000 metallarbetare i Stockholm kommenderades till detta strejkbryteriarbete, men icke en enda upptog arbetet på arbetsplatsen.

De socialdemokratiska arbetarna följde som en man kommunisternas paroller och tack vare den beslutsamma enhetsfront som arbetarna skapade mot sina socialdemokratiska ledare tvingades dessa att upphöra med kommenderingarna till Strebelverken och efter några veckor återge de avstängda deras arbetslöshetsunderstöd. Utan kommunisternas beslutsamma uppträdande och riktiga enhetsfronttaktik skulle utan tvivel strejken brutits redan vid första kommenderingen.

Ett annat exempel. Vid sjöfolkets avtalsuppgörelse 1933 krävde redarna en reducering av 12 procent på lönerna. Den socialdemokratiska och kilbomska ledningen satte in all sin kraft för att genomföra uppgörelsen med denna reducering. Kommunisterna krävde i huvudsak status quo, vilket motsvarade sjöfolkets allmänna inställning. Den allmänna anslutningen till kommunisternas linje tvingade fackförbundets ledning att förklara strejk.

I de viktigaste hamnstäderna valdes kommunister i strejkleddningarna. I Göteborg hämtades strejkbrytare i land från fartyg trots polisbevakningen. Strejken fick ett kort men häftigt förlopp. Mot medlemmarnas vilja träffades uppgörelse av förbundsledningen, varvid dock sjöfolkets enhetliga uppträdande föranledde redarna att sänka reduceringen från 12 till 4 procent.

Denna strejk hade stor politisk betydelse, och tack vare sjöfolkets hjältemodiga kamp blev arbetsköparnas heta lust till lönereduceringar betydligt svalkad. Efter strejken vidtogs oerhörda repressalier mot de kommunistiska sjömännen, vilka jagades bort från fartygen och uteslöts ur Sjöfolksförbundet. Det visade sig emellertid att tack vare kommunisternas modiga och riktiga uppträdande under strejken hade de tillvunnit sig sympati och förtroende även från de socialdemokratiska sjömännens sida. Majoriteten av de 15.00 sjömännen solidariserade sig med de förföljda kamraterna, med resultat att såväl redare som reformistiska ledare efter kort tid tvingades upphöra med sin förföljelser och tillerkänna de kommunistiska sjömännen samma rätt till arbete som övriga sjömän.

Ett tredje exempel: Då den förut omnämnda klasslagen mot fackorganisationerna på hösten 1934 framfördes av den socialdemokratiska regeringen mobiliserade partiet omedelbart alla medlemmar i fackorganisationerna till kamp mot lagstiftningen. Överallt i fackorganisationerna framlades protestuttalanden mot lagen ifråga. Partiet sände referenter till fackorganisationernas möten där regeringens agenter uppträdde för att vinna anslutning kring lagförslaget. Våra propagandister och referenter framförde i första hand socialdemokratins egen ståndpunkt i 1932 års valrörelse, då socialdemokratien gick till val på parollen: Front mot alla försök till klasslagstiftning mot fackföreningsrörelsen. Knappast i någon fackförening lyckades regeringens agenter vinna majoritet för lagförslaget. Däremot ställde flera stora fackföreningar parollen om generalstrejk då frågan skulle behandlas i riksdagen. I Stockholm lyckades det att skapa enhetsfront med socialdemokratiska och socialistiska arbetare, exempelvis i byggnadsarbetarnas fackliga samorganisation, som omfattar c:a 20.000 arbetare och står under socialdemokratisk ledning. Denna organisation organiserade före riksdagens behandling av lagen en demonstration mot regeringen och dess planerade klasslagstiftning. Resultatet av denna aktionsenhet blev som förut sagts att regeringen själv tvingades frångå sitt lagförslag.

Kamrat Dimitrov har fullständigt rätt då han säger att existensen av en socialdemokratisk

regering icke får utgöra något hinder för kommunisterna att söka kontakt med de socialdemokratiska arbetarna och vinna dem för aktionsenheten. Med de exempel jag här gett har jag velat visa att det med en riktig taktik också är möjligt att vinna de socialdemokratiska arbetarna i enhetsfront underifrån, mot deras ledare och mot de socialdemokratiska ministrarna.

Denna enhetsfronttaktik har slutligen tvingat de kilbomska ledarna att uppge sitt principiella motstånd mot enhetsfront med kommunisterna. Under trycket från arbetarna i deras parti har de nu tvingats att i en officiell CK-resolution förklara att de är beredda till enhetsfront även med kommunisterna.

De exempel jag här gett visar oss också vägen för den närmaste framtiden. Genom att ta upp de paroller och krav vilka socialdemokratin i oppositionsställning populariserat bland arbetarna, genom att sakligt och kamratligt övertyga de socialdemokratiska arbetarna att det är möjligt att vinna resultat genom ett enhetligt framträdande i kamp för dessa krav, skall det lyckas partiet att snabbt utbygga enhetsfronten i kampen för dagskraven och utveckla denna enhet till en anti-fascistisk och antikapitalistisk kampfront som omfattar de breda socialdemokratiska arbetar-massorna.

Ännu är läget i Sverige dock sådant, att vi icke kan påräkna några överenskommelser med socialdemokratiska partiets ledning om gemensam kamp i någon som helst fråga som är aktuell för arbetarna. Med kommunisterna diskuterar man icke, dem likviderar man, skriver det ledande socialdemokratiska organet Ny Tid. Självmedvetet förklarar dessa herrar ledare att socialdemokratin utgör ett fast bålverk mot fascismen.

Det skulle sålunda icke existera någon fascistisk fara i Sverige! Det är ju lätt för vem som helst att konstatera, att den politik som den socialdemokratiska ledningen genomför öppnar dörrarna för fascismen. Det är icke så, att fascisterna mildrar sin kamp mot den socialistiska arbetarrörelsen i samma grad som socialdemokratin lyckas "lugna" arbetarna. Såväl de internationella erfarenheterna som erfarenheterna i Sverige visar att det tvärtom är så, att i den mån reformismen lyckas pacificera arbetarrörelsen blir fascisterna djärvare och har också lättare att vinna gehör bland de arbetare som desillusionerats av de socialdemokratiska ledarnas politik. *Därför växer också fascistfaran i Sverige.* De nationalsocialistiska organisationerna är visserligen ännu icke några massorganisationer. Det har hittills lyckats att hindra nationalsocialismen att vinna mark bland arbetarna. Men ett faktum är att nationalsocialismen vinner terräng, varför det vore ett fel att underskatta den fara som hotar från de svenska hitlerbanden.

Viktigare än dessa är emellertid de fascistiska organisationer som opererar under andra firmamärken. Nationella ungdomsförbundet är klart fascistiskt och har tiotusentals medlemmar bland småborgare och bondeungdom. De nya klasslagar borgarklassen kräver att den socialdemokratiska regeringen skall genomföra är ju ingenting annat än förberedelser för det fullständiga avskaffandet av arbetarklassens demokratiska fri- och rättigheter, förberedelser för en fascistisk regim.

I stället för att vara ett bålverk mot fascismen öppnar den socialdemokratiska regeringen vägarna för fascistens frammarsch. Regeringen är i verkligheten med sin nuvarande politik endast ett bålverk för den kapitalistiska profiten.

När konjunkturen åter försämras och klasskampen skärpes kommer det att visa sig att den svenska socialdemokratin kommer att kapitulera för fascismen — *såvida icke dessförinnan arbetarmassorna skapat en kämpande antifascistisk enhetsfront, en folkfront av alla arbetets män och kvinnor i stad och på land, av alla antifascister, stark nog att slå tillbaka den fascistiska reaktionen.*

Och just detta kan ske och måste ske. Så som frågan om enhetsfrontstaktiken ställts på denna kongress som den centrala frågan för alla kommunistiska partier i den kapitalistiska världen, lika aktuell som frågan om enhetsfronten är i de fascistiska länderna för att störta den fascistiska regimen, lika aktuell är den i de borgerligt demokratiska staterna, *där det gäller att hindra fascismen att komma till makten*. Vi instämmer helt och fullt med kamrat Dimitrov i fråga om de uppgifter han ställt för de kommunistiska partierna i länder med socialdemokratiska regeringar.

Kan man av vad jag hittills anfört draga slutsatsen att enhetsfront grundad på överenskommelser med de socialdemokratiska ledarna skulle vara helt utesluten för överskådlig tid? Nej, en sådan fatalistisk inställning skulle vara felaktig. Vi har bl.a. av kamrat Thorez hört hurusom socialdemokratiska ledare, vilka varit avgjorda motståndare mot samverkan med kommunisterna, under massornas tryck accepterat enhetsfronten. Om sålunda arbetsgemenskapen med bourgeoisin i dag är livsluften för Per Albin Hansson & Co., så kan dock mycket inträffa i morgon. Det finns ett gammalt ordspråk som säger: När fan blir gammal blir han religiös. Det kan ju inte vara alldeles uteslutet att vissa socialdemokratiska ledare i Sverige ömsar skinn när situationen förändras.

Detta är dock icke det viktigaste i fråga om möjligheterna för enhetsfront med de socialdemokratiska arbetarna. Långt viktigare är den växande enhetsviljan bland de breda massorna. Denna tar sig också uttryck i en alltmer framträdande opposition inom socialdemokratien, till vilken redan en del bekanta ledande personer inom socialdemokratien anslutit sig (Georg Branting, vissa fackliga ledare).

Kamrat Litvinovs yttrande att "freden är odelbar" har blivit ett omtyckt slagord bland socialdemokratiska ledare. Branting säger att socialismen är odelbar, varemot andra säger att demokratin är odelbar. Häromdagen påstod en socialdemokratisk ledare i en polemik mot Arbetarnas Idrottsförbund till och med att sporten är odelbar. *Förhållandena inom Andra internationalen och dess svenska parti visar emellertid med all klarhet att socialdemokratien icke är odelbar*. Allt klarare framstår inom den svenska socialdemokratien den differentieringsprocess som delar upp socialdemokratien i en reaktionär flygel, stödd på vissa arbetararistokratiska och borgerliga element, och en vänsterflygel, som har sin bas bland de breda massorna och inriktar sin politik på den proletära klassfrontens linje. Kamrat Dimitrovs analys av den nuvarande utvecklingen inom socialdemokratien stämmer sålunda helt och fullt in på förhållandena också inom den svenska socialdemokratien. *Där utbildas, som jag redan sagt, en vänsterflygel av ärliga klassmedvetna socialdemokrater, som är avgjorda motståndare till att arbetarklassens förstfödsrätt skall saluföras för en grynvälling på den Per Albin Hanssonska kohandelns marknad*.

Och det är framför allt inom fackföreningarna de massor är att finna, vilka redan i dag är benägna att organisera aktionsenhet med kommunisterna, och vilka i morgon, om kommunistiska partiet förstår att föra en riktig leninistisk politik och på ett rätt sätt utveckla enhetsfrontspolitiken, kommer att vara avgjorda anhängare av den proletära enhetsfronten i kamp mot fascismen, kriget och kapitaloffensiven. *För Sveriges vidkommande står och faller frågan om kampen mot fascismen, frågan om den proletära enhetsfronten med frågan om arbetet i de fackliga organisationerna*. Medan arbetarrörelsen exempelvis i Frankrike hittills endast organiserat omkring 10 procent av proletariatet omfattar den svenska arbetarrörelsen 70-80 procent. I de flesta industri-grenar är arbetarna fackligt organiserade upp till 100 procent. *Detta fastställer ju utan vidare var partiverksamhetens tyngpunkt måste förläggas*. Under senaste åren har partiet också allt bättre förstått att utarbeta riktiga metoder i det fackliga arbetet, och det stämmer helt för Sveriges vidkommande vad här på kongressen blivit sagt, att de partier som kan notera de största organisatoriska och politiska framgångarna är just de som har förstått att utarbeta en riktig enhetsfrontstaktik i det fackliga arbetet.

Frågan om likviderande av sådana oppositionsorgan som inneburit ett frö till facklig parallellorganisation är inget problem i Sverige. Röda fackliga oppositionen (RFO) har hos oss aldrig utvecklats så att arbetarna fått den uppfattningen att vi avsett att skapa nya fackliga organisationer. Arbetarna i fackföreningarna har tvärtom varit klara över att kommunisterna varit de som ärligt och allvarligt kämpat mot den fackliga splittringen, som reformistledarna också hos oss genomfört. Tack vare detta förhållande har också socialdemokratiska arbetare i regel rest ett energiskt motstånd mot försöken att utesluta kommunisterna ur fackföreningarna. Tack vare vår kamp för den fackliga enheten har vi också kunnat mobilisera fackorganisationerna i andra kampfrågor. Sålunda lyckades det i kampen för Dimitrov och hans kamrater under Leipzigprocessen, liksom i olika kampanjer för Thälmann och andra antifascistiska fångar, att mobilisera massor av arbetare i den svenska fackföreningsrörelsen. De väldiga, växande sympatierna för Sovjetunionen bland de svenska arbetarna är också framför allt ett resultat av en riktigt organiserad upplysningsverksamhet bland arbetarna i fackorganisationerna.

Jag är inte enig med de kamrater, som skyller det dåliga resultatet av respektive partiets fackliga arbete på en eller annan dålig resolution från någon Profinterninstans. Det är riktigt att sådana fel kritiserar. Men i stället för att stirra sig blinda på anvisningar som icke passar för vederbörande land kunde ju partiledningarna öppnat ögonen för de utmärkta och goda anvisningar om det fackliga arbetet som Exekutivkommittén och dess ledning under de gångna åren förmedlat till partierna.

Jag är övertygad om att den behandling fackföreningsfrågan fått här på sjunde kongressen kommer att betyda en väldig framgång för de kommunistiska partierna i kampen för enhetsfronten mot fascismen och i den proletära kampen över huvud taget, om partierna icke stirrar tillbaka såsom Lots hustru på vägen från Sodom och Gomorra, och därigenom riskerar att bli sekteristiska saltstoder. Det gäller att djärvt och beslutsamt se framåt, att verkligen, som kamrat Dimitrov så riktigt påpekade, likvidera all räddhåga i fråga om användandet av den nya enhetsfront-taktiken.

På andra frontavsnitt av kampen mot fascismen måste vi allvarligt sträva efter att övervinna de sekteristiska metoder som hittills präglat vårt arbete, exempelvis när det gäller *arbetet bland kvinnorna*. Det betyder en vändning i vårt partis arbete på detta område då vi går att genomföra sjunde kongressens riktlinjer. Utan att ett ögonblick bestrida att huvuduppmärksamheten måste riktas på att vinna kvinnorna inom industrin måste jag likväl såsom ett stort fel i vårt parti anföra att partiet i synnerlig grad försummat arbetet för att vinna arbetarhustrurna, vilka arbetar i hemmen, och vilka hos oss utgör den överväldigande massan av arbetarkvinnor. Det finns i den svenska klasskampens historia exempel på hur just arbetarhustrurna gått i spetsen och dragit med sig männen i väldiga klasstrider. Partiet måste omedelbart tillägna sig och i levande livet omsätta kongressens anvisningar om kvinnornas indragande i enhetsfronten.

Särskilt glädjande är det sätt på vilket *ungdomsfrågan* ställes. Det är hög tid att en omställning av arbetet på detta område verkligen företages. Utan att gå in på enskildheter i fråga om arbetet bland ungdomen vill jag uttala den förhoppningen, att icke endast partierna utan också Ungdomsinternationalen beslutsamt går in för att övervinna den hittillsvarande sekterismen i ungdomsarbetet. Härvidlag vill jag dock särskilt understryka kamrat Dimitrovs energiska uppfordran till partierna att icke schematisera. Det schematiska anammandet av generella anvisningar utan att ”nationalisera” dessa anvisningar, utan att anpassa dem till de objektiva förhållandena i varje särskilt land, har åstadkommit mycket ohägn i de kommunistiska partiernas verksamhet. Det vore därför ett fel om vi nu schablonmässigt skulle uppmana den kommunistiska ungdomen att utan vidare proklamera att inträda i alla möjliga ungdomsorganisationer, religiösa föreningar,

fascistiska ungdomsorganisationer o.s.v. Partierna måste här såväl som i övriga frågor sorgfälligt undvika ett mekaniskt framträdande och schablonmässighet, och i stället utarbeta konkreta riktlinjer för det antifascistiska enhetsarbetet i ungdomens organisationer, anpassa det till vad som är lämpligt och fördelaktigt på de olika orterna.

Bland ungdomsmassorna har fascismen lättast att vinna anhängare. Så mycket allvarligare måste vi därför inrikta hela vår kraft på att tränga in bland dessa massor, skapa en kämpande antifascistisk front, upprätta intim kontakt med de socialdemokratiska ungdomarna och vinna nya massor till de kommunistiska ungdomsorganisationerna.

Den smidiga anpassning till de objektiva förhållandena i olika länder vilken kamrat Dimitrov ställt såsom allmän regel är också en förutsättning för att partierna skall kunna vinna inflytande bland de intellektuella, bland städernas småborgarskap och bland landsbygdens arbetande bondemassor. Det klara sätt på vilket kongressen ställt de nationella frågorna, den breda basis som anbefaller för partiernas verksamhet på landsbygden kommer att öppna nya breda vägar till landsbygdens massor. Detta är också en huvuduppgift i kampen mot fascismen. De internationella erfarenheterna har visat oss att den utarmade landsbygdsbefolkningen lätt faller offer för den fascistiska demagoin.

I resolutionen ställes den synnerligen viktiga och i en del länder högaktuella frågan om *arbetarklassens politiska och organisatoriska enhet*. Detta är också en ofrånkomlig konsekvens av vår nuvarande enhetsfronttaktik. Det är ju klart att arbetarna, som sida vid sida kämpar i enhetliga aktioner, tämligen omedelbart ställer sig frågan varför de skall vara organiserade i olika politiska och fackliga organisationer. Komintern måste besvara dessa spörsmål. I länder med så stark socialdemokrati som i Skandinavien hör denna fråga till de svårare, vilket dock inte får förleda oss att dra ner rullgardinen och låtsas som om den icke existerade. De socialdemokratiska ledarna använder med viss framgång, också bland de radikaliserade arbetarna, det argumentet att arbetarklassens enhet synnerligen smärtfritt och på det enda riktiga sättet skapas därigenom, att alla övriga riktningar ansluter sig till socialdemokratien. Här gäller det att med stöd av framför allt internationella erfarenheter och med sakligt upplysningsarbete i fråga om socialdemokratiens politik vinna massornas förståelse för att *arbetarklassens politiska enhet icke kan återställas annat än på den proletära klasskampens grundval. Det gäller att outröttligt bemöta socialdemokratiens demagogi, påvisa med praktiska exempel att det är reformismen och socialdemokratismen som splittrat och splittrar arbetarklassen och att därför den politiska enheten endast kan återställas genom reformismens övervinande.*

För oss i Sverige blir problemet mer invecklat därigenom att ett mellanparti, socialistiska partiet, existerar. Detta parti har varit en spärr mellan kommunistiska partiet och de socialdemokratiska arbetarmassorna, och sökt hindra dessa att finna vägen till kommunistiska partiet. En del av socialistiska partiets ledare är hätska motståndare till enhetsfronten och partiet utgör en hämmande faktor i kampen för att skapa en bred enhetsfront mot fascismen. Jag har redan påvisat att de arbetare som följer detta parti i hög grad är mottagliga för vår propaganda för aktionsenhet. Vissa grupper inom socialistiska partiet börjar också förstå nödvändigheten av att sträva till skapandet av ett enhetligt revolutionärt massparti. Det är en viktig uppgift för vårt parti att i kampen för arbetarklassens politiska enhet knyta an till dessa revolutionära arbetare i det socialistiska partiet och vinna dem för den politiska enhetstanken på den grundval kamrat Dimitrov i sitt tal formulerat.

Det är egentligen inget som politiskt skiljer oss kommunister från dessa socialistiska arbetare. De är anhängare av arbetarklassens internationella kamp mot reaktion, fascism och krig. De är varma anhängare av den proletära diktaturens land, trots hetsen från en del ledares sida. De är avgjorda

motståndare till reformisternas arbetsgemenskap med borgarklassen. De är för sovjetmakt också i Sverige.

Vi hälsar dessa arbetare och de av deras ledare som ärligt kämpar för arbetarklassens sak som våra bröder i kampen, och vi räcker dem vår hand för att i kamratlig samverkan övervinna alla motsättningar som har sin grund i den olycksaliga splittringen 1929, och skapa ett enhetligt, revolutionärt, marxistiskt parti i Sverige.

Kamrater! I föregående punkt på kongressens dagordning har kongressen ålagt de kommunistiska partierna och deras ledningar att med större självständighet än hittills leda partiverksamheten. Det är en viktig angelägenhet för partierna att se till, att de icke därigenom förledes till nationell isolering. Särskilt för våra partier i Skandinavien föreligger alltid en fara för provinsialistiska och nationellt inskränkta betraktelsesätt. Vi måste därför i högre grad än tidigare tillgodogöra oss de internationella erfarenheterna framför allt i fråga om kampen mot fascismen och för den proletära enhetsfronten. De glänsande exempel vårt franska broderparti gett oss i kampen för folkfronten mot fascismen måste allsidigt utnyttjas. Med de erfarenheter, de framgångar vi själva redan vunnit i denna kamp, i intimaste kontakt med Kommunistiska internationalen och våra broderpartier i andra länder, på grundval av sjunde kongressens beslut och riktlinjer, skall Sveriges kommunistiska parti beslutsamt slå in på de vägar som situationen i dag anbefaller. Vi är helt medvetna om farorna som denna nya taktik medför. Men dessa får icke avskräcka oss. I kampen mot högeropportunist och vänstersektarism skall partiet stålsätta sina led. Vi skall fortsätta att lära av de ryska bolsjevikerna, av världsproletariatets ledare, kamrat Stalin, av våra beprövade ledare i den kommunistiska internationalen, och vi är övertygade om att det också skall lyckas Sveriges kommunistiska parti att skapa en oövervinnlig proletär enhetsfront i kampen mot kapitalismen, en enhetsfront som slutligen skall besitta den kraft som kräves för seger i den avgörande kampen mot kapitalismen och för upprättande av sovjetmakten i Sverige.

Frihetsfront mot fascism och krig

(Ur ett tal på Stockholms kommunistiska arbetarkommuns medlemsmöte den 9 mars 1938 enligt referat i *Ny Dag*)

Kommunistiska internationalen har fått rätt i sina förutsägelser. I dag vet varje tänkande människa att fascism betyder krig. I dag är det klart för alla att Hitler och Mussolini förbereder den nya världsbranden. De krigiska överfallen på Abessinien, Spanien och Kina visar vilka metoder krigsanstiftarna i dag använder. Vi kommunister har också fått rätt då vi påvisat att Tredje rikets nästa offer blir Österrike och Tjeckoslovakien. Skulle fascisterna segra i Spanien bleve hotet mot de små demokratiska staterna fruktansvärt aktuellt. Öppet förklarar Hitlertysklands makthavare att det bara är en tidsfråga när de tänker införliva Österrikes, Tjeckoslovariens och Sönderjyllands tyskar med det nazistiska väldet.

Det utrikespolitiska läget karakteriseras sålunda av en ständigt växande fara för nya väldiga krig. Och den enda stat som kan betecknas såsom ett pålitligt värn för freden är Sovjetunionen. Den enda garantin som finnes mot kriget är socialismen. Men för dagen måste vi dock räkna med att en del kapitalistiska stater, t.ex. Sverige och andra demokratiska stater, vill freden.

Folkmassorna är utan tvivel fredsvänliga. Därför kan vi räkna de stater där arbetarrörelsens partier tillsammans med radikala borgerliga partier och folkgrupper innehar den politiska makten, stater som ledes av folkfrontsregeringar såsom exempelvis Frankrike, såsom motståndare till de fascistiska krigsanstiftarnas planer. Folkfrontens upprättande betyder inte socialism. Men det betyder en samling av de krafter som vill freden, betyder en samling av de krafter som vill

framåtskridande och sociala reformer, betyder den enhet bland massorna som är förutsättningen för att folket kan utlösa sin värnkraft i kampen för nationell oavhängighet mot de fascistiska angriparna. Enhetsfront och folkfront betecknar därför en riktig politik och är en fredsfaktor som måste skapas i alla demokratiska länder. Även om vi ser bristerna i den franska folkfrontens politik måste vi dock fråga oss var vi skulle stått i dag om inte folkfronten i Frankrike funnits. Och i dag är det endast trotskistiska virrpannor och fascistagenter som förnekar att folkfronten i Spanien är den avgörande förutsättningen för det spanska folkets segerrika frihetskamp.

Det vore dålig revolutionär politik att i dag splittra de frihetsvänliga folkkrafterna. Endast de fascistiska staterna har intresse av att folkfrontspolitiken misskrediteras bland arbetarna. Och de grupper som under täckmantel av "revolutionära" fraser angriper Kommunistiska internationalen och dess partiers enhetspolitik är medvetet eller omedvetet ingenting annat än fascismens agenter.

När Hitler i Berchtesgaden tog kommandot över Österrikes förbundskansler trodde man i allmänhet att Österrikes underkastelse under Tredje riket redan var ett faktum. Också vårt parti gav, i det politiska manifestet som samtidigt utgavs, uttryck för denna felaktiga uppfattning. Det är med verklig glädje jag i dag ber att få korrigera denna vår tidigare värdering av läget i Österrike. Jag deltog i förra veckan i en konferens med representanter för ett tiotal broderpartier och de uppgifter som där lämnades i fråga om läget i Österrike bekräftar vad vi nu också kan konstatera i pressen, att det österrikiska folket och framför allt den österrikiska arbetarklassen icke tänker underkasta sig Hitlers kommando och uppge den österrikiska statens nationella oavhängighet. Hitlers kommando till Österrike fick inom landet en helt annan effekt än den han hade beräknat. Arbetarmassorna reagerade spontant mot underkastelsen. Våldiga meningsyttringar från fabrikena och arbetsplatserna klargjorde för nazisterna att det österrikiska folket vill värna sin självständighet. I dag växer faktiskt en folkfront fram mot nazismen i Österrike. Österrikes kommunister är beredda att tillsammans med alla riktningar inom landet som vill stå nazismen emot organisera kampen för landets oavhängighet.

Den panikstämning som var för handen bland vissa antifascistiska kretsar i Tjeckoslovakien i den österrikiska frågan har blåst bort och av allt att döma kommer Tjeckoslovariens folk att solidariskt, i eget intresse, understödja den österrikiska frihetskampen. Den tjeckiske ministerpresidentens öppna förklaring att landet vill upprätthålla pakten med Sovjetunionen och Frankrike visar att man icke tänker kasta yxan i sjön av fruktan för Hitlers hotelser.

Det har blivit tradition i Sverige att den svenska utrikespolitiken i vått och torrt skall följa England. Därför måste vi med synnerlig oro se den utrikespolitiska linje som Chamberlain för närvarande genomför i England. Den skandalösa s.k. noninterventionen i spanska frågan upprätthålles framför allt av England. Den engelska utrikespolitiken kan därför i dag icke betecknas som fredspolitik, då den faktiskt betyder understöd åt de fascistiska krigsanstiftarna. Den engelska arbetarklassen måste i dag som sin angelägnaste uppgift ställa frågan om enhetsfront och folkfront för kamp mot Chamberlains fascistvänliga politik och genomdriva en annan inställning gentemot den lagliga spanska regeringen. De socialdemokratiska ledarna i England måste tvingas att göra sin plikt och aktivt gå in för en fredsbefrämjande engelsk utrikespolitik.

Det föreligger en fara för att de antifascistiska massorna i kampen mot Hitlers och Mussolinis politik utvecklar sitt hat mot de tyska och italienska folken i deras helhet. Jag tror det är nödvändigt att erinra om att de fattiga arbetande massorna såväl i Tyskland som Italien är mot krig. De fascistiska härskarna representerar inte folkets massor i sin krigspolitik. Vi vet ju dock att tio tusenden kommunister och socialdemokrater och andra fredsvänner i Tyskland för en tapper kamp mot nazismen och Hitlers krigspolitik. I ständig livsfara kämpar våra kamrater i vårt tappra tyska broderparti för folkets sak mot nazismen. Vi hatar icke tyska folket, men vi hatar det

tyska folkets förtryckare, och därför måste vi hjälpa och stödja våra tyska kamrater i deras illegala kamp mot de nazistiska barbarerna.

Det är icke för att uppnå propagandistisk effekt våra spanska kamrater förklarar att Franco aldrig skall bli härskare i Spanien. Deras segervisshet grundar sig på det faktiska förhållandet att den överväldigande massan av Spaniens folk står enat och är beslutet att segra eller dö. De avskyvärda trotskistiska splittrarna och Francoagenterna i POUM-partiet har isolerats och förlorat varje massbasis. XXX De goda proletära elementen i de anarkistiska och syndikalistiska organisationerna orienterar sig allt fastare till folkfronten och regeringen. Det är inget tvivel om att det spanska folket skall segra i frihetskampen om folkmassorna i de demokratiska länderna gör sin plikt och stegrar kampen för understöd åt det spanska folket.

Ser vi från Spanien till Kina kan vi också konstatera hurusom det kinesiska folket sammansvetsas i kampen mot de japanska inkräktarna. Den japanska imperialismen har mött ett motstånd i Kina som kan bli dess grav om världens fredsälskande folk ger det kinesiska folket sitt stöd.

Vårt parti och folkmassorna i Sverige har gjort hedrande insatser framför allt när det gällt att stödja det spanska folket. Svenska arbetare hedrar landets arbetarklass såsom tappra frivilliga soldater på Spaniens slagfält. Den materiella hjälpen från svenska folket har varit betydande. Men vi måste göra mer. Vi måste ytterligare stegra opinionsrörelsen för spanska folkregeringens rätt att köpa vapen, vi måste ytterligare klargöra för det svenska folket att Spaniens kamp för friheten är en kamp för vår egen frihet.

Vi måste skapa en mäktig solidaritetsrörelse för det österrikiska folket i dess motstånd mot Hitler. I fackföreningarna, på folkmöten, överallt måste vi se till att ge uttryck åt det svenska folkets solidaritet med det hotade österrikiska folket. Vi måste också ge uttryck för vår solidaritet med den tjeckoslovakiska republiken i dess motstånd mot Hitlerfascismens hot. Vi skall inte tro att dessa våra meningssytringar är betydelselösa. Tvärtom. Ju mer de demokratiska ländernas folkmassor ger uttryck för sin solidaritet med dessa hotade folk, desto mer stegras kampviljan hos dessa folk och desto svårare blir det för de fascistiska härskarna att undertrycka sina grannar.

Jag tar redan tidigare sagt att den enda stat som är pålitlig värnare av freden är Sovjetunionen. Därför är frågan om vilken ställning man intar gent emot Sovjetunionen också en fråga om vilken ställning man intar till kampen mot kriget och fascismen. Den som allvarligt vill kämpa för freden kan icke samtidigt bekämpa Sovjetunionen. Talaren citerade Dimitrovs artikel som publicerades vid Sovjetunionens tjuguförstaårsjubileum och fortsatte: Kamrat Dimitrov har här ställt alla hycklare mot väggen. Vi måste med all energi avslöja de "fredsvänner" och "antifascister" som hetsar mot Sovjetunionen under föregivande av att detta sker i fredens och frihetens intresse. Vad bevittnar vi inte i dessa dagar i samband med processen mot Bucharin, Rykov & C:o. Samma vettlösa hets som tidigare bedrivits då Sovjetunionens ledande män tvingats att rensa upp med förrädare, spioner och skadegörare. Herrar Nils Flyg och Zeth Höglund, för att taga ett par exempel, borde ju vara de sista att drapera sig i oskuldens mantel och förvåna sig över att tidigare revolutionärer kan sjunka ned till att begå förräderi mot den revolution de gett sina krafter i yngre dagar. Vår uppgift måste vara att gå till offensiv mot sovjethetsarna. Vi behöver inte försvara Sovjetunionens självklara rätt att göra upp räkningen med de inre fienderna, men däremot behöver vi klargöra för massorna att det är i vårt eget intresse, att det är för vår egen sak vi kämpar, då vi går till kamp mot Sovjetunionens fiender. Vi måste visa att vi rätt förstått kamrat Stalins brev till den unge kommunisten Ivanov. Vi måste förstå att socialismens slutgiltiga seger är avhängig av massornas revolutionära kamp i de kapitalistiska länderna. Socialismen har sekrat i Sovjetunionen, vilket är ett oerhört framsteg för världsproletariatet, som måste sporra oss att stegra kampen mot kapitalismen i den övriga världen.